

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโ

นำเสนอเมื่อ : 19 ก.ย. 2552

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ
4 ด้าน ดังนี้ คือ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ผู้ประเมินได้สรุปผลการประเมิน ดังนี้
วัตถุประสงค์ของการประเมิน
กรอบการประเมิน
สรุปผลการประเมิน
อภิปรายผล
ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ 4ด้าน ดังนี้ คือ

1. ประเมินบริบท (Context Evaluation) ประเมินด้านความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินความเหมาะสม ความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าใช้ในโครงการ
3. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ประเมินความเหมาะสมในด้านการดำเนินกิจกรรมของโครงการ
4. ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินผลผลิตของโครงการพัฒนาคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ในประเด็นต่อไปนี้

ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ด้าน ความขยันหมั่นเพียร

ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย

4.2 ประเมินความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

กรอบการประเมิน

ผู้รายงานได้กำหนดขอบเขตการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ
ในปีการศึกษา 2551โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam & Other)
เป็นการประเมินวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
มีลักษณะเป็นแบบประเมินความก้าวหน้าเพื่อชี้จุดเด่น จุดด้อย ของการดำเนินงาน ทั้งในระย่ก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน
และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน โดยประเมินในด้านต่าง ๆ จากองค์ประกอบ 5ด้าน ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)

เป็นการประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์โครงการกับนโยบายทางการศึกษา

และวัตถุประสงค์โครงการกับความจำเป็นในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของสถานที่และบรรยากาศของสถานศึกษา

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมความเพียงพอเกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุ

อุปกรณ์ ผู้รับผิดชอบและผู้ร่วมโครงการ และผู้สนับสนุนโครงการ

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการวางแผน การดำเนินการ การติดตามผลและการนำไปปรับปรุง

โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ

4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 4 ด้าน คือ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์
และ การมีวินัย

5. ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ

เพื่อใช้ในการพิจารณาตัดสินใจว่าหลังจบการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนแล้ว มีผลกระทบต่อโรงเรียน ครู
นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนอย่างไรบ้าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้แก่
ครูผู้สอน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ จำนวน 8คน
คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ จำนวน 17คน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ จำนวน 6คน
ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ จำนวน 82คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินโครงการ มีจำนวน 4ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครู ที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ เกี่ยวกับเหมาะสมของโครงการ เพื่อนำไปประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ใน ดานบริบท (Context) ดานปัจจัยนำเข้า (Input) ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น โดย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ (ดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนดำเนินงานโครงการ : 23 พฤษภาคม 2551)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ตามความคิดเห็นของครู ใน 2 ด้าน ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ประกอบด้วย

ด้านบริบท (Context) สอบถามเกี่ยวกับบริบทของโครงการ จำนวน 10รายการ

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของโครงการจำนวน 6รายการ

ฉบับที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ตามความคิดเห็นของครู ใน 2 ด้าน ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ประกอบด้วย

ด้านกระบวนการ (Process) สอบถามเกี่ยวกับกระบวนการของโครงการจำนวน 20รายการ

ด้านผลผลิต (Product) สอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 4 ด้าน คือ

-ด้านความขยันหมั่นเพียร จำนวน 5รายการ

- ความประหยัด จำนวน 5รายการ

-ความซื่อสัตย์ จำนวน 5รายการ

-ความมีวินัย จำนวน 5รายการ

ฉบับที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็น

ของคณะกรรมการสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ

ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิต โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ตามความคิดเห็นของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ

ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ประกอบด้วย

-ด้านความขยันหมั่นเพียร จำนวน 5รายการ

ความประหยัด จำนวน 5รายการ

- ความซื่อสัตย์ จำนวน 5รายการ

- ความมีวินัย จำนวน 5รายการ

ฉบับที่ 4

แบบสอบถาม ด้านผลกระทบ (Impact) ตามความคิดเห็นและความพึงพอใจ ของ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน

วัดโคกยายเกตุ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สอบถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการ จำนวน

4 รายการ

-ด้านความขยันหมั่นเพียร

- ความประหยัด

-ความซื่อสัตย์

-ความมีวินัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้รายงานได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ก่อนการดำเนินงานตามโครงการ

ก่อนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน วัด โคกยายเกตุ

ผู้รายงานการประเมินได้ทำการเก็บข้อมูล ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตามความคิดเห็นของครู(วันที่ 23 พฤษภาคม 2551)

ตอนที่ 2 หลังการดำเนินงานตามโครงการ

หลังการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน วัดโคกยายเกตุ

ผู้รายงานการประเมินได้ทำการเก็บข้อมูล ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และข้อมูลประยุกด้านผลกระทบจากโครงการ ตามความคิดเห็นของครู

คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียน วัดโคกยายเกตุ ทุกคน(วันที่ 9-10 กุมภาพันธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และผลกระทบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการประเมิน

จากการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ตามความคิดเห็น ของ คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลผลิต และ ด้านผลกระทบของโครงการ โดยประยุกต์ใช้การประเมินแบบ CIPP Model เป็นกรอบแนวคิด ในการประเมิน สรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านบริบท

พบว่า ครูมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด วัตถุประสงค์ของโครงการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ มีความสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย ความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนด้านสถานที่จัดกิจกรรม และบรรยากาศในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

พบว่า ครูมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ มีจำนวนเพียงพอ อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนด้าน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ งบประมาณ และระยะเวลาในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรม สรุปผลดังนี้

2.1 ด้านความขยันหมั่นเพียร (กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน อานวันละนิดชีวิตสดใส) พบว่า ครู

มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนเพียงพอ บุคลากรในการดำเนินการมีความเหมาะสม วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีในการดำเนินการ ความพร้อมด้านงบประมาณการให้ความสนับสนุนโครงการ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านระยะเวลาในการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านความประหยัด (กิจกรรมส่งเสริมนิสัยประหยัด/รักษาออม) พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า

ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนเพียงพอ และความพร้อมด้านงบประมาณการให้ความสนับสนุนโครงการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านบุคลากรในการดำเนินการมีความเหมาะสม วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีในการดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านความซื่อสัตย์ (กิจกรรมความซื่อสัตย์ตาวิเศษเห็นนะ) พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า

ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนเพียงพอ และบุคลากรในการดำเนินการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้าน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีในการดำเนินการ ความพร้อมด้านงบประมาณการให้ความสนับสนุนโครงการของสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านความมีวินัย (กิจกรรมส่งเสริมการมีระเบียบวินัยในโรงเรียน) พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า

ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนเพียงพอ และระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้าน บุคลากรในการดำเนินการมีความเหมาะสม วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีในการดำเนินการ และความพร้อมด้านงบประมาณการให้ความสนับสนุนโครงการของสถานศึกษา และอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ เมื่อพิจารณาในภาพรวมการดำเนินงานด้านกระบวนการ ทั้ง 4

กิจกรรมพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าการะบวนการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละกิจกรรม สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ความขยันหมั่นเพียร (กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน อานวันละนิดชีวิตสดใส)

ด้านการวางแผน (P) พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนิน โครงการ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการพัฒนาระบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และสะดวกต่อการนำไปใช้วางแผนการดำเนินโครงการ การกำหนดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการจัดทำระบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา การจัดทำแผนประเมินผลโครงการควบคู่กับการวางแผนกำหนดกิจกรรมโครงการอยู่ในระดับมาก

ด้านการดำเนินงาน (D) พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า

จัดทำเครื่องมือติดตามประเมินผลให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนด ผู้บริหารให้การสนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบโครงการอย่างสม่ำเสมอ แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการที่มีคุณสมบัติ และประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่ายให้เข้าใจวัตถุประสงค์การดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้าน

การประสานงานให้ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินโครงการ การดำเนินการประเมินเป็นไปตามแผนและปฏิทินที่กำหนด มีการบันทึกผลการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโครงการไว้อย่างชัดเจน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านการกำกับติดตามประเมินผล (C) พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า มีการประเมินโครงการระหว่างปีและสิ้นสุดโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านผลกระทบต่อโครงการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ พบว่าความคิดเห็นความพึงพอใจของ

ครู คณะกรรมการสถานศึกษา คุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังนี้

พบว่า ความคิดเห็นความพึงพอใจของ

ครู

นักเรียนมีความไม่รู้ว่าเรียนภาระดีหรือรันทรมั่งมันตั้งใจในการเรียนแสวงหาความรู้สืบล้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจนบัดนี้

สรุปความรู้และประสบการณ์ และนักเรียนส่วนใหญ่ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีความประหยัดใช้ทรัพย์สินของตนเอง

ของส่วนรวม ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า

และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ในการทำการบ้านด้วยตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริงซื่อสัตย์สุจริตไม่รับทรัพย์สินจากผู้อื่นไม่ลักขโมย อยู่ในระดับมาก

พบว่า ความคิดเห็นความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา

นักเรียนมีความไม่รู้ว่าเรียนภาระดีหรือรันทรมั่งมันตั้งใจในการเรียนแสวงหาความรู้สืบล้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจนบัดนี้

สรุปความรู้และประสบการณ์ และนักเรียนส่วนใหญ่ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีความประหยัดใช้ทรัพย์สินของตนเอง

ของส่วนรวม ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า

และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ในการทำการบ้านด้วยตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริงซื่อสัตย์สุจริตไม่รับทรัพย์สินจากผู้อื่นไม่ลักขโมย อยู่ในระดับมาก

พบว่า ความคิดเห็นความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

นักเรียนมีความไม่รู้ว่าเรียนภาระดีหรือรันทรมั่งมันตั้งใจในการเรียนแสวงหาความรู้สืบล้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจนบัดนี้

สรุปความรู้และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนส่วนใหญ่ตรงต่อเวลา

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเอง ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา

นักเรียนมีความประหยัดใช้ทรัพย์สินของตนเอง ของส่วนรวม ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า

และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ในการทำการบ้านด้วยตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริงซื่อสัตย์สุจริตไม่รับทรัพย์สินจากผู้อื่นไม่ลักขโมย อยู่ในระดับมาก

พบว่า ความคิดเห็นความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

นักเรียนมีความไม่รู้ว่าเรียนภาระดีหรือรันทรมั่งมันตั้งใจในการเรียนแสวงหาความรู้สืบล้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจนบัดนี้

สรุปความรู้และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนส่วนใหญ่ตรงต่อเวลา

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเอง ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา

นักเรียนมีความประหยัดใช้ทรัพย์สินของตนเอง ของส่วนรวม ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า

และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ในการทำการบ้านด้วยตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริงซื่อสัตย์สุจริตไม่รับทรัพย์สินจากผู้อื่นไม่ลักขโมย อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน

โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ได้ดังนี้

1. ด้านบริบทของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก วัตถุประสงค์ของโครงการ

พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ มีความสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย ความต้องการของครู นักเรียน

ผู้ปกครอง

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้เป็นเพราะการดำเนินงานตามโครงการได้ประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์

และเป้าหมายการดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ และ

การดำเนินงานตามโครงการเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์นิย แพงศรีสาร (2547 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษารประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1- 3 โรงเรียนปรีณสร้อยแยลส์วิทยาลัย

อำเภอเมืองเชียงใหม่ ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายชัดเจนมาก สอดคล้องกับหลักการเหตุผล

และวัตถุประสงค์ของโครงการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551 : บทคัดย่อ)

ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ หลักการวัตถุประสงค์

และเป้าหมายของโครงการพัฒนานักเรียน มีความเหมาะสมระดับมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า

การดำเนินงานตามโครงการได้ประเมินเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ บุคลากร

วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณมีความเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งโรงเรียนได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนเป็นอย่างดี และต่อเนื่อง

จึงส่งผลให้ความเพียงพออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์นิย แพงศรีสาร (2547 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษารประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 3 โรงเรียนปรีณสร้อยแยลส์วิทยาลัย

อำเภอเมืองเชียงใหม่ ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโรงเรียนมีการจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการชัดเจนอย่างต่อเนื่อง

มีงบประมาณและจำนวนครุดำเนินงานเพียงพอ และได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และสอดคล้องกับของ

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนานักเรียนโรงเรียน วัดไร่ขิงวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ มีความเพียงพออยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการของโครงการ โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ได้ประเมินด้านกระบวนการเกี่ยวกับ

การวางแผนการดำเนินการ การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร การติดตามประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุง/พัฒนา

ว่าได้มีการปฏิบัติตามน้อยเพียงใดนั้น พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พีรพัฒน์ วิชรินทร์ทรากร(2550 : บทคัดย่อ)

ได้ประเมินโครงการสร้างนักเรียน สร้างสังคม สุขภาพพอเพียง : ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัย

เพชรบูรณ์ ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ผู้บริหาร

ครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ

ดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้ จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการ ประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึง

การดำเนินงานเป็นไปตามกำหนด มีการกำกับติดตาม ควบคุมการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อำเภอสามปราณ จังหวัดนครปฐม ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ กระบวนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิตของโครงการ โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ผลจากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ได้ประเมินความเป็นจริงที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์ และความมีวินัย ความสำเร็จสูงสุดโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีความเป็นจริงต่อการดำเนินงานตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้ง ครู คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง มีความเห็นตรงกันว่า นักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์ และความมีวินัย อยู่ในระดับมากใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกคนมีส่วนร่วมในการ กำกับ ดูแลนักเรียน ตามกิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศุทธิ์ พิศุทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการสร้างนักเรียน สร้างสังคม สุขภาพดีเพียง : ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัย เพชรบูรณ์ ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดจากการเข้าร่วมโครงการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อำเภอสามปราณ จังหวัดนครปฐม ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ตามความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนานักเรียน พบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติงานจริงอยู่ในระดับมาก

5. ด้านผลกระทบต่อโครงการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง ครู คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นว่าการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ได้ประเมินผลกระทบบทที่เกิดขึ้น ซึ่งพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของบุคคลโดยตรงและทางอ้อมกับผลผลิตของโครงการ ว่าเกิดอะไรขึ้นกับนักเรียนโดยตรง และโดยอ้อมบ้างจากการเข้าร่วมโครงการเมื่อจบตามโครงการแล้ว ซึ่งนักเรียนของโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นที่ประจักษ์ ดังนี้ ด้าน ความขยันหมั่นเพียร

นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนกระตือรือร้นมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนแสวงหาความรู้สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจดบันทึก สรุปความรู้และประสบการณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ดีขึ้น นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทองในการทดสอบการอ่านคล่องเขียนคล่องทุกระดับชั้นเรียน ทุกคนผ่านเกณฑ์การอ่านคล่องร้อยละ 98 ตรงตามเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ความประหยัด นักเรียนมีความประหยัดใช้ทรัพย์สินของตนเอง ของส่วนรวม ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในแต่ละปีนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ทุกคนมีเงินสะสมจากการเก็บออมฝากธนาคารโรงเรียน ความซื่อสัตย์ จากการจัดกิจกรรมการอบรมบ่มนิสัย หนาเสาชง กิจกรรมโยมรมวันละ 5 นาทีก่อนเรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในสาระการเรียนรู้ และอบรมวันสุดท้าย มีผลทำให้นักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ มีความซื่อสัตย์ในตนเอง เช่นการทำการบ้านด้วยตนเอง ปฏิบัติตนเป็นคนพูดจริงทำจริงซื่อสัตย์สุจริตไม่รับทรัพย์สินจากผู้อื่นไม่ลักขโมย ความมีวินัย นักเรียนส่วนใหญ่ตรงต่อเวลา เช่นการมาโรงเรียนแต่เช้า ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย เช่นการทำเวรรักษาความสะอาดของโรงเรียน และยอมรับผลการกระทำของตนเอง ปฏิบัติตนตามกฎหมายของโรงเรียนและของโรงเรียน ทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา ผลจากการดำเนินงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ทำให้ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นโรงเรียนต้นแบบแกนนำ คุณธรรม นำความรู้ สุขภาพดี โรงเรียนวิถีพุทธ และเป็นตัวแทนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอผลงานของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุเข้าร่วมมหกรรมวิชาการ “เก่งสร้างชาติ” ณ อิมแพคอารีนา เมืองทองธานี และปีการศึกษา 2552

ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จากผลการประเมิน พบว่า การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ ฝ่ายงาน การประเมินมีข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ดังนี้

1. การบริหารจัดการ

ผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างที่จะต้องเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยการดำเนินการจัดองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยคอยกำกับ ติดตาม ดูแล ทั้งในและนอกโรงเรียน และโรงเรียนต้องดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยมอบหมายให้ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมดูแล ติดตาม ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักให้ครูสอนได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม บูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมแนะแนว ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านควบคู่กันไป และเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยควรจัดการประเมินผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาต่อไป

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามต้องการ เช่นกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมอาสาและพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมเยาวชนคนดีศรีสุพรรณฯ กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย การเขาค่ายคุณธรรมนำความรู้ การเข้าวัดปฏิบัติธรรม ตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นต้น

3. การให้ความสำคัญแก่ครู โดยโรงเรียนควรมีนโยบายสนับสนุนให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้นแบบแห่งความดี จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของครู โดยประชุมชี้แจงสร้างความตระหนักและความจำเป็นในการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

มอบหมายให้ครูทุกคนเป็นต้นแบบแห่งความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์ และความมีวินัย ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2544:8) กล่าวว่า การปลูกฝังหรือการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองนั้น ครู

อาจารย์ในโรงเรียนจะต้องวางแผนดำเนินการสอนและมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและน่าสนใจสำหรับนักเรียนทุกคน ครูประจำชั้นและบุคคลอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับนักเรียนโดยตรงจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของนักเรียน เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละวัย ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถหรือแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และด้วยความเห็นอกเห็นใจ คุณครูผู้ใกล้ชิดนักเรียนจะต้องตระหนักเสมอในส่วนที่ตนมีส่วนอย่างยิ่งในการสร้างความรู้สึกของนักเรียนทุกคน ให้เขาทราบว่าตนเองเป็นคนดีมีคุณค่าเท่าเทียมกับคนอื่น เช่น จะต้องช่วยให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในงานที่ทำ หรือได้รับการยกย่องหรือเป็นที่ยอมรับของคนอื่นเสมอ ต้องส่งเสริมให้เด็ก ๆ มีส่วนร่วมกับเพื่อน ๆ ในกิจกรรมต่าง ๆ

ที่สร้างสรรค์โดยงานที่มอบหมายจะต้องพอเหมาะกับความรูความสามารถของเด็กแต่ละคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ กาเพียร (2544 : 62) ศึกษาบทบาทของครูในการมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ได้ผลสรุปว่า

ครูผู้สอนส่วนมากให้ความสำคัญ บบาทบาทของครูผู้สอนสมควรอย่างยิ่งที่จะประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีการจัดประกวดผู้มีมารยาทดีและมอบรางวัลให้กับผู้ชนะการประกวด มีการยกย่องชมเชยสำหรับผู้ประพฤติดีและลงโทษผู้ประพฤติไม่ดี มีการร่วมมือปรึกษาหารือกับผู้ปกครองตลอดจนฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ประพฤติผิด มีการตั้งกฎบทลงโทษชัดเจน มีการกำกับติดตามและประเมินผลเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ เน้นให้ครูมีการอบรมระเบียบวินัยทุกครั้งที่เข้าสอบ จัดทำสมุดประวัตินักเรียนที่พฤติกรรมดีเด่น เพื่อเป็นแบบอย่างแก่คนอื่น ๆ และที่สำคัญในการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน ครูจะต้องใช้จิตวิทยาและคอยตักเตือนอย่างใกล้ชิด ต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยต่างๆ กับงานสอน และที่สำคัญควรจะให้เด็กนักเรียนแสดงออกในทางสร้างสรรค์ในตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยด้วย

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้รายงานมีข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์กับหน่วยงานทางการศึกษา ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำรูปแบบการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดโคกยายเกตุ ไปประยุกต์ใช้โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกเหนือจากประเด็นความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์ และความมีวินัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาพัฒนาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
2. ควรศึกษาอิทธิพลของสื่อเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
3. ควรศึกษาการเปรียบเทียบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนอย่างยั่งยืน